

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De eorum dispensatione, parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

bium, sufficere annum naturalem, quia multò magis, nomine anni requisiti à Tridentino, potest intelligi annus naturalis duodecim mensium, quæ est significatio principalis.

*a Pasqu.
Cent. 4.
q. 355.*

8. Ex quo ultimo sequitur (ait Pasqualigus *a*) si intercesserint duodecim menses, licet Ecclesiasticus annus nondum finierit, licet te posse ad alium Ordinem ascendere. Casus posset occurrere, si anno præcedente, Sabbatum Sanctum, in quo tu v. g. ordinatus fuisti, incidit in diem 22. v. g. Martii, & anno sequenti incidat in 22. v. g. diem Aprilis: tunc ergo poteris in hoc anno ordinari in Sabbato ante Dominicam Passionis, si sit tunc completus annus naturalis, licet nondum advenit Sabbatum Sanctum, in quo finitur annus Ecclesiasticus.

*b Ap. eun-
dem ibid.*

9. Quoniam verò extare dicitur Respon-
sio *b* Pontificis, quæ ait, sufficere ita annum Ecclesiasticum, ut satis sit, si transierint quatuor interstitia, idest quatuor intervalla temporum, sequitur ordinatum anno superiore in Sabbato Sancto, vel in Sabbato ante Dominicam Passionis, licet ordinari posse in Sabbato Quatuor Temporum Quadragesimæ, quia sic jam sunt transacta intervalla Quatuor Temporum, nempe à dicto Sabbato Quadragesimæ ad Sabbatum post Pentecosten: ab hoc, ad illud Septembris: ab hoc, ad illud Decembris: & denique ab hoc, ad simile Sabbatum sequentis Quadragesimæ.

10. Hanc præcedentis numeri doctrinam habet Pasqualigus loc. cit. additque rationem à priori hujus rei esse posse, quia hæc duo Sabbata, id est Sanctum, & Passionis sunt, vel pars, vel appendices Quatuor Temporum, quæ servantur initio Quadragesimæ: quare, qui ordinatur in hoc Sabbato Quatuor Temporum initio Quadragesimæ, censetur ordinari in illis Sabbatis, puta Sancto, & Passionis, quæ sunt pars, seu appendix hujus, atque adeò, fictione Juris, non ante terminum debitum. Verum hujus doctrinæ penes ipsum sit fides, non apud me.

*c Sanc. in
consil. l. 7.
e. 1. dub. 15
n. 11. alios
citans.
d Sanc. l. c.*

11. Denique inter Sacerdotium, & Episcopatum, de jure communi, nulla necessitas est, ut intercedant. Sed quamvis Sanchez *d* affirmet uno, eodemque die Dominico posse quempiam suscipere Sacer-

dotium, & Episcopatum, melius tamen negat Averfa, & saltem ex eo capite, quod e *Acro-*
tam novus Sacerdos, quam novus Episco- *de Ord. qd*
pus concelebrare debet cum Ordinate, id, 3. *sec. 3.*
quod eodem die non potest, quia eodem *Ver. in. 22*
die bis celebraret. *Conjectura
tionem.*

§. II.

De Dispensatione Interstitiorum.

1. **N**E alterum ex his cum altero confundas. Tria Decreta Tridentini hic debent advertere, ejusque verba diligenter expendere circa promovendos ad Ordines Majores, nam de Minoribus jam diximus §. præced. num. 5.

Primum, de Ordinato in Minoribus promoveri cupiente ad Subdiaconatum, sic dicitur, *Hi s. verò* (idest in Minoribus consti- *Trid. 23. c. 11.*
tuti) *non nisi post annum à susceptione postremi* *Reform.*
gradus Minorum Ordinum ad Sacra promove-
antur, nisi necessitas, aut Ecclesia utilitas, iudicio
Episcopi, aliud exposcat.

Secundum, de Subdiacono *g* sic. *Promoti* *g* *Trid. 23. c. 11.*
ad Subdiaconatus Ordinem, si, per annum saltem, *23. c. 11.*
in eo non sint versati, ad altiorum Ordinem, nisi *ibidem.*
aliud Episcopo videatur, ascendere non permit-
tantur.

Tertium, de Diacono *h* sic. *Ad Presbyterat-* *h* *ibidem*
tus Ordinem assumantur, qui in Diaconatu ad *c. 14.*
minus annum integrum (nisi ob Ecclesia utilita-
tem, ac necessitatem aliud Episcopo videatur)
ministraverint.

2. Ex his tria habes. Primò, posse Episcopum (quis autem esse debeat, dicam, mox à num. 9.) dispensare in Interstitiis, quod non potuit in extra tempora. ut supra notavi.

3. Secundò, debere adesse causam, Tum, quia id prædicta Decreta significant, Tum, quia omnis dispensatio, ut alibi dictum est, requirit proportionatam causam.

4. Tertio, à Concilio jam explicari quantitatem, ut ita dicam, talis causæ. Nam majorem causam requirit à Diaconatu ad Sacerdotium, ut illa conjunctio ostendit (ob *Ecclesia utilitatem, ac necessitatem*) quam à Subdiaconatu ad Diaconatum, quod significant verba illa (*nisi aliud Episcopo videatur*) & ab Acolyatu ad Subdiaconatum, ut ostendit illa disjunctio (*nisi necessitas, aut Ecclesia utilitas*)

utilitas aliunde poscat) semper autem intellige non necessitatem puram; & absolutam, sed

a Aver. l. moralium, a & cum latitudine aliqua.
max. cit. ad. 5. Puro autem, utilitatem sufficientem cum Barb. adesse, quando pauci sunt boni Ministri, sive in tota Civitate, sive in aliqua peculiari Ecclesia, cui per ordinandum provideatur: Ad esse autem necessitatem, quando desunt Ecclesie Ministri. Et Hurtadus *b* quidem censeat, causam sufficientem esse, quando quis habet Beneficium, vel Capellaniam cum onere Missam celebrandi.

c Hurt. lo. e. Jean. de Ord. d. II. q. 21. Idem Hurtadus *c* loc. cit. sufficiens etiam putat, si in ordinando magna litera adsint, vel virtus insignis. Affertur pro hac causa declaratio Cardinalium.

Sed pro Diaconatu ad Sacerdotium negat *d Averf. Averfa, d* quia licet utilitas sit Ecclesie habere Ministros virtute praestantes; non tamen (ait) ea sola potest vocari necessitas. Hurtado consentit Marchinus *e* de eo, in quo est excellens in literis profectus, & addit, vel aetas provecuta cum integritate morum, ut item vocatio studiorum in aliqua universitate, quo, medja celebratione Missae, sustentare se quis possit in studiis.

6. Inquires. Potestne Episcopus in Interstitiis dispensare, ut uno, eodemque die plures Ordines eidem conferantur.

Respondeo. Ut prima tonsura, & Minores Ordines simul, & in eodem die conferantur, potest ex causa (sufficere hinc qualemcumque notat *f Averfa*) quia id ipsi non est prohibitum, immo, tibi est consuetudo posset sine causa, quia huic consuetudini non derogavit Tridentinum.

7. Ut Acolythatus, & Subdiaconatus eodem die conferantur, potest item Episcopus, *g* sed ex causa, & ubi est consuetudo, etiam sine causa, propter rationes *num.* praeced. dictas.

8. Denique, ut plures Ordines Majores eodem conferantur die, non potest Episcopus *b* dispensare, neque hodie ullum extat privilegium circa hoc alicui concessum, neque video in nostris locis ullam introductam esse consuetudinem.

De Sacerdotio cum Episcopatu jam dixi *§. 2. num. 11.*

QUISNAM EPISCOPUS DISPENSAT in praedictis Interstitiis.

9. Dico Episcopum, vel Originis, vel Beneficii, vel Domicilii posse suum dispensare juxta praedicta in Interstitiis. Si, quando hic proprius Episcopus aliquem mittat cum Dimissoriis ad alium Episcopum, potest proprius huic alieno committere, ut ipse dispense; tunc enim alienus dispensebit, ut Delegatus a proprio. Capitulum Sede vacante tunc solum potest in his dispensare, cum potest concedere Dimissorias, ut recte notat Marchinus, *i* & alii, licet absolute concedat Merolla. *k*

10. An autem Episcopus possit in Interstitiis dispensare suum familiarem triennalem ex solo capite familiaritatis?

Negat Sancez, *l* Marchinus *m* item id negat, etiam Episcopo Beneficii. Castropalaus *n* autem id familiari negans, addit rationem, quia haec sunt diversa privilegia, posse ordinare familiarem, & posse in Interstitiis dispensare. Unde unius concessio ad concessionem alterius extendenda non est. Et sicuti (ait) Episcopus non potest dispensare in illegitimo natali suum familiarem ad Ordines Minores, ita, nec in Interstitiis. Denique dicit, ita decisum fuisse, referri a Garfia. *o*

11. Sed profecto probabilius affirmat Averfa *p* cum aliis: quicquid enim sit de aliis dispensationibus v. g. circa illegitimum natalem, certe in Interstitiis militat peculiaris ratio: Si enim Episcopo competit principale, id est, posse suum familiarem ordinare, videtur etiam competere, posse dispensare in Interstitiis, quod est valde accessorium ad ordinandum, & quasi imbitum in potestate ordinandi, quod certe non est in ceteris. Decisionem autem a Garfia relatae opponitur declaratio Sacrae Congregationis, concedentis Episcopo pro suo familiari dispensationem in Interstitiis, quam referunt Joannes *q* de Cruce, & Diana.

March. tr. 1. p. 7. c.

2. n. 8.

Dian. p. 4.

tr. 4. n.

209.

k Mercell.

T. 3. d. 7.

n. 48.

l San. l. c. e.

1. cons. du.

27. n. 3.

m March.

tr. 1. de Or.

p. 7. c. 4.

n

o

p. 15. n. 6.

o Garfia 2.

p. de Benef.

c. 5. n. 36.

p Aver. q.

3. de Or. se.

9. Ver. Re.

linquit ta-

men.

q Ioan. de

Cru. p. 2.

dub. 44.

de Ord.

Diana p. 5

tract. 4.

ref. 190.

M m 2

A N

AN PRÆLATI REGULARES DISPENSANT SUOS IN INTERSTITIIS.

CAPUT XII.

§. I.

Pœna male conferentis, vel recipientis Ordines.

12. Cum Religiosis exemptis dispensatne in Interstitiis Episcopus ejus loci, ubi ii habitant de familia, an eorum Superiores?

a Bonac. Va/q. Hon. Aſca. Tibur. Leſſ. aliq. ap. Paſq. cent. 4. q. 353. quibus ad de Dianã r. 4.

13. Profecto bipartita est sententia. Alii

a in dicto Episcopo, Alii in *b* Superioribus hanc potestatem agnoscunt. Illi, quia universaliter Tridentinum loco sæpius citato hanc potestatem Episcopis tribuit, hi, quia volunt in hoc Tridentini loco, nomine Episcopi, intelligi eos, qui, cum habeant Jurisdictionem quasi Episcopalem, tribuunt Dimissorias suis subditis, hi autem sunt Superiores Regulares (ut supra e indicavi) sicut enim ad ipsos pertinet concedere licentiam ordinandi, ad eosdem pertinebit, & dispensandi, ut, non servatis Interstitiis, ordi-

net hic opportunè Suarez *d* ex motivo fori fieri, ut Superiores in suis sent Episcopos, ut in his dicitur Religiosis.

b ita mihi (etiam practibilis licet probabilior) me consentiente, Illi Episcopus Montis-Regalia, modò ipse roboris dispensabat, in literis se dispensabat.

um habe, judicium pertinere ad dimanifesta, quia atem, vel utilitatem Ec-

in netaleat, Provinciale tatis e posse dispensare in In et non posse dixerimus in extra hoc enim requiritur Pater No- alis. Ratio est, quia illud concessit Pater Generalis Provincialibus, f non item. Cæteri Religiosi suam praxim, vel privilegia consulant.

1. **P**rimò. Qui scienter ordinantur in Sacris ab Episcopo, qui Episcopatu, & usui Ordinis Episcopalis renuntiavit (si ea renunciatio habuit effectum per acceptationem Summi Pontificis) suspenduntur *g* ab Ordine suscepto.

2. *Hac suspensio reservatur Summo Pontifici, dum enim in Textu h dicitur, ut, si non scienter, nec per ignorantiam crassam, & supinam quæ ira ordinatus fuerit, possit ab Episcopo dispensari, sequitur, quod si scienter, vel per supinam ignorantiam, non possit ab Episcopo.*

3. Secundo. Ii, qui ordinantur ab Episcopo excommunicato, suspento, interdicto, schismatico, hæretico suspenduntur *i* ab Ordine, sic male suscepto.

4. *Requiritur, ut Episcopus, k vel sit denunciatus, ut talis, vel, ut sit excommunicatus per publicam Clerici percussorem, debet enim esse talis, ut sit vitandus, seu non toleratus.*

5. *Cum ordinato à schismatico dispensat unus Pontifex Summus. Cum ceteris colligetur ex dicendis, in Deo dante, de Absolutione à suspensione.*

6. Tertiò. Ordinatus per Simoniam manet suspensus *n* ab Ordinibus sic susceptis, & de Ordinibus suspenditur à collatione ordinum, à Pontificalibus, & ab ingressu Ecclesiæ.

7. *Cum eo, qui scienter hanc Simoniam commisit solum dispensat Pontifex; sed cum eo, qui ignoravit, commissam fuisse Simoniam, potest Episcopus.*

8. Quarto. Qui innodatus excommunicatione *p* ob Clerici percussorem recipit Ordines, sive Majores, sive Minores (ne includas primam Tonsuram, quia hæc Ordo non est) suspenditur, si sit Clericus Regularis, si verò sit Clericus Sæcularis, est deponendus à susceptis.

9. *Cum iis, qui existentes excommunicati de hac excommunicatione ob Clerici percussorem, scientes Ordines recipiunt, Vnus Papa q dispensat.*

10. An-